

Formulier Heilig Avondmaal, vanaf: maar dit wordt ons, zeer geliefde broeders en zusters in de Heere.... t/men deze hemelse spijs en drank waardig en deelachtig maken.

Geloven is: 1 zoeken in Christus 2 liggen in de dood

Gemeente,

Eigenlijk was het hoofdstuk afgesloten. Hoofdstuk 1 van het formulier. Met als titel: de zelfbeproeving. Want er is aangegeven om welke drie dingen zaken het gaat: verootmoediging, vertrouwen, verlangen. Verootmoediging over de zonde, vertrouwen op vergeving, verlangen God te danken en te dienen. En er is gezegd dat wie die kent aan mag gaan, aan behoort te gaan. En dat wie dit niet kent, niet aan behoort te gaan. Dat zijn alle schijngelovigen en allen die in ergerlijke zonden leven. De toegang is geopend en de toegang is gesloten. Dat hoort bij het onderwijs over de zelfbeproeving. Helder en duidelijk. Afdoende zou je zeggen.

Maar dan komt er nog een paragraaf achteraan. 'Maar dit wordt ons, zeer geliefde broeders en zusters in de Heere' Een paragraaf die een wapen is tegen de aanvallen van de satan. Want die zijn er wat rond het Heilig Avondmaal. Wilhelmus a Brakel zegt ergens: "alles waar het meeste nut in is voor de kinderen Gods, wordt het meest door satan bestreden" Nou, de avondmaalsgang is tot groot nut voor de kinderen Gods, dus je kan er op wachten dat die door satan bestreden wordt. En dat de satan daar het stukje voor het gebruikt wat hier net voor staat. Als het gaat over afgodendienaars, verachters van God en Zijn Woord, Godslasteraars, die hun ouders ongehoorzaam zijn, doodslagers, echtbrekers, dieven, allen die zich met deze en andere zonden besmet weten. Kijk, een schijngelovige denkt dan: tuurlijk, zulke mensen horen er niet, maar gelukkig ben ik natuurlijk niet zo. Maar ware gelovigen krijgen het gevoel: o, je zult zien, daar ben ik mee bedoeld. Als ik naar binnen kijk, dan zie ik van zulke zonden, ik ben ermee besmet, ik zou zomaar daartoe kunnen komen. En dan gaat de duivel aanvallen, bestrijden, de avondmaalsgang onder vuur nemen.

Hij richt zijn pijlen juist op de verslagen harten der gelovigen staat er. Dan moeten dat een goed peilen wat er staat. Verslagen harten der gelovigen. Want iemand zou kunnen denken: ja inderdaad, soms heb je dat, dat je verslagen bent, terneergeslagen, in een dal, een dip zit met je geloof. Je voelt niks, het is zo donker. En dat je hoopt dat dat weer overgaat, weer voorbijgaat. Dat het weer licht word en helder en dat je weer opgelucht mag ademhalen. Maar dat is het hier niet. Een verslagen

hart is niet iets wat soms gebeuren kan en hopelijk niet te lang duurt. Nee, een verslagen hart is een wezenstrek van het geloof. Levenslang. Is een kostbaar geschenk van de Heilige Geest, wat je vooral niet teloor moet laten gaan. Zo spreekt de Bijbel daar tenminste over: over een verbroken hart en een verslagen geest, een verbrijzeld gemoed. Dan wordt ons gemoed, ons hart voorgesteld als een toren. Een toren van hoogmoed. Zoals die farizeeër: dat ik net ben als anderen, ik vast tweemaal per week, ik geef tienden van alles. Daar kunnen anderen een voorbeeld aan nemen. Dan staan er velen verder naar voren als Gods oordeel komt. Want ik heb toch nooit zus gedaan, ik heb altijd geprobeerd om zo te doen en ik ben niet zoals zoveel anderen vandaag de dag. Het ziet er goed uit bij mij. Totdat, totdat God door Zijn Geest de lak eraf haalt van die toren. En me laat zien wat er van binnen zit aan zondig begeerten. En wat er ontbreekt aan goede gezindheden. En de toren van mijn overmoed en hoogmoed stort in, wordt verbrijzeld. Alle hoop die ik had wordt stukgeslagen. Alle steentjes van goede daden worden verbroken en verbrijzeld. Er blijven alleen gruzelementen over. En geen goede gedachten over mijzelf, en geen hoop dat het met mij goed zit. Een verslagen hart. Dat geen enkel steentje meer heeft om op te bouwen en dat alle overmoed aan gruzelementen heeft liggen. Dat is een kostbaar geschenk van de Heilige Geest. Maar wel een geschenk waar de satan bovenop springt.

Ik bedoel dit. Denk eens aan groep mensen die helemaal ingestort zit. In een dichte bunker. Waar ze zich prima thuisvoelen eerst. Maar na verloop van tijd komen ze tot het besef dat het zo niet goed gaat. De zuurstof zal opraken, eten en drinken raken op. En ze gaan een gat maken in het puin naar buiten toe, naar de frisse lucht en naar voedsel en water. Maar direct als dat gat gemaakt hebben, stormen er ratten en ander ongedierte naar binnen om er zich te nestelen en bang te maken. Dat gat, die opening naar buiten toe, is tegelijk de invalspoort voor het ongedierte. Nou, dat beeld gaat mank, maar het gaat hierom. Zondebesef, dat verslagen hart is als de opening naar buiten toe, waardoor ik leer vluchten tot Christus, maar tegelijk is dat zondebesef de opening waardoor de duivel naar binnen stormt in mijn hart en me bang maakt, kleinmoedig maakt, doordat hij mijn zondebesef gebruikt/misbruikt om te zeggen: zie je wel, maar jij kan niet naar het Heilig Avondmaal, jij hebt veel te veel zonden, jij voelt veel te weinig berouw, jij twijfelt nog veel te vaak, jij valt veel te vaak in zonden. Want kijk daar is en denk eens aan toen en toen, en zet dat allemaal eens op een rijtje en dan ben je nog lang niet eraan toe om te denken dat je vrede met God hebt en aan Zijn tafel mag. De satan

probeert de verslagen harten der gelovigen kleinmoedig te maken. Hij vuurt wat pijlen af op je avondmaalsgang of je voornemen daartoe of je verlangen ernaar. En dan is dit stukje het wapen tegen al die pijlen. De duivel zegt 'in jouw.....' In jouw is niks goeds, in jouw zou veel meer hier of hiervan moeten zijn, in jouw is enkel kwaad'. Het gevaar is dat wij de duivel met zijn eigen wapens willen verslaan. En willen laten zien, kijk eens wat ik allemaal heb. Ik heb toen getuigd, en toen heb ik de zonde overwinnen, en toen heb ik mezelf verloochend, en nu heb ik zo'n groot verlangen. Kijk eens. Want wees eens eerlijk: toen was het wel ja, maar al die andere keren? Want wees eens eerlijk: toen het er was wat zat er allemaal onder en achter voor bijbedoelingen en eerezucht. En je verliest. Maar de HEERE reikt een ander wapen aan: 'in Christus'.

Het zoeken van het leven buiten jezelf in Jezus Christus. Dat is geloven. Inlijsten die zin! Het leven zoeken buiten onszelf in Jezus Christus. Het leven. Zo breed en diep als het leven met God is. Verlangen naar God, strijden tegen de zonde, haten van de zonde, liefhebben van Gods wetten, vreugde in het heil, hopen op God, verwachten van Zijn hulp, vertrouwen op Zijn uitkomsten. Leven. Dat is leven. Alle psalmen bij en in elkaar. Dat is leven. En dat leven zoeken in Jezus Christus. Jezus Christus Die de Borg van dat leven is. Die dat leven betaald heeft met de prijs van Zijn bloed en lijden. En zo dat leven verworven en gekocht heeft. Door de vloek te dragen en de kruisdood te sterven. Hij is de Borg van dat leven. En Hij is de Bron van dat leven. In Hem bruist dat leven volop. Hij is vol, Hij stroomt over van dat leven. Is één groot stuwmeer van dat leven. En geloven is: het leven zoeken buiten jezelf in Christus. Uit de woestijn van je levenloosheid komen met lege emmers tot het stuwmeer. Niet in de woestijn blijven zwerven of het misschien ergens anders beter is, maar uit de woestijn naar het stuwmeer gaan. Uit je levenloosheid komen tot Christus de Bron van leven. Niet ergens anders in jezelf gaan zoeken of het daar misschien beter is, maar buiten jezelf zoeken. Dát is geloven. Het leven zoeken buiten jezelf. In Christus, Die wordt aangeboden, aangereikt in het Evangelie. Hebt u Hem nodig? Zou u Hem niet omhelzen?

Ja zegt iemand, maar dan moet je toch leven vinden in jezelf. Er moet toch ook leven zijn bij je. Zeker, zonder geestelijk leven komt niemand in de hemel. Alleen, wat is er eerst? Vinden of zoeken? Moet je zeggen: ik wil het eerst vinden in mezelf, dat leven, en als ik het gevonden heb dan ga ik het zoeken in Jezus. Dat is toch de omgekeerde orde. Ik wil eerst in de woestijn waar vinden en als het ik heb gevonden ga ik naar het stuwmeer. Nee, toch: eerst zoeken. Zoeken buiten mezelf omdat het in mezelf niet is. Zoals die mannen in die grot. Die licht willen vinden. En die gaan kijken in alle hoeken en gaten of ze ergens een lichtstraal zullen vinden. Is het daar niet helemaal donker? Is daar een straaltje licht? Weet je wat zij beter kunnen doen? Een opening maken zodat het zonlicht naar binnen komt. Het licht buiten zichzelf zoeken bij de zon. En dan wordt het licht. Niet wachten met de opening maken tot het licht is, maar de opening maken en buiten zoeken en het zal licht worden. En als de duivel aanvalt

en zegt: kijk eens, je hebt zoveel zonden, en waar is nou je vroomheid en je ernst.... Dan is dit mijn schild: satan ik zoek het buiten mezelf in Jezus Christus. Satan je hebt gelijk, het is allemaal waar, maar wat ik mis dat zoek ik buiten mezelf in Hem

Wat de duivel gebruikt om je terug te drijven dat gebruikt de Geest om je uit te drijven.

2 liggen in de dood

Namelijk dat wij middenin de dood liggen. Goed lezen: niet dat wij dood zijn. Dat is niet meer zo: wie gelooft is overgezet uit de dood in het leven. Maar in de dood liggen. De dood van mijn zondige natuur. Die is als een modderstroom die uit de bergen komt. Modderstroom van godloosheid, lust in de zonde, hekel aan gerechtigheid, geen zin en verlangen naar God. En in die modderstroom lig ik. En wie dood is die laat zich willoos meezuigen met die stroom. Maar wie leeft, die spartelt ertegenin. Die worstelt tegen die stroom in. Tegen die stroom van mijn doodsheid en zondigheid en onverschilligheid in. En wees eerlijk: één ademhaling is bewijs dat iemand leeft, waar of niet. Eén zucht naar God, verlos mij, red mij, trek mij, is bewijs dat iemand geestelijk leeft. Heere, trek mij uit die modderstroom weg, tegen die stroom in naar U toe ipv van U vandaan. Belijden: middenin de dood te liggen: o HEERE, het is er nog steeds: die modderstroom van gevoelens en driften en zondigheid die van U afstroomt van u aftrekt en afvoert. Zo komen tot de tafel. Niet om te betuigen, maar om te belijden. Wie komen wil om te betuigen, om zijn goede hoedanigheden uit te stallen die wordt ledig weggezonden, maar wie komt belijden, die zal met goederen worden vervuld. Het Heilig Avondmaal geeft u geen kroon op uw overwinningen, maar kracht voor de strijd.

Daarmee zitten we ook in het hart van Romeinen 7 en van het geestelijk leven. Midden in de dood liggen. Romeinen 7 ik ellendig mens. Het goede dat ik wil doe ik niet, het kwade dat ik niet wil doe ik wel, een

wet in mijn leden, ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde. Hier hangt veel vanaf hoe we dit zien. Of we dit zien als wezenstrek van het geestelijk leven. Of dat we zeggen: nee, dit is zo negatief, dit kan Paulus toch na zijn bekering niet meer van zichzelf zeggen: ellendig mens, vleselijk, verkocht onder de zonde. En men heeft gezegd: Paulus blikt hier terug op zijn eertijds. Dat zei Arminius, zeggen eigenlijk alle evangelischen. Als je gelooft dan is dat niet meer zo, dan ben je beter. Dacht u? Dacht u dat voor je bekering geldt: ik heb vermaak in de wet

Gods? Dat voor je bekering geldt dat je het goede wilt? Dan doen we alsof er geen zondeval geweest is.

Anderen zeggen, bijv iemand als dr Ouweneel: dit is wel geen taal van Paulus voor zijn bekering, maar van zijn geloof als hij in een inzonken toestand is, als hij onder zijn niveau leeft. Dan klaagt hij weer zo. Maar als hij op zijn plek is dan is het Romeinen 8: zo is er dan geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn. En iemand als Arjan Baan, (Heart Cry) onder jongeren wel bekend zou deze indruk ook wel eens kunnen wekken. Maar zeg eens eerlijk: als je geloof ingezonken is, zeg je dan: ik ellendig mens, wie zou mij verlossen? Kerm je dan: ik ben vieselijk, wie zal mij verlossen? Ach welnee, als je geloof ingezonken is, dan kerm je helemaal niet, dan vind je het wel best zo, dan hoeft je niet zonodig van je doodsheid verlost te worden, dan hou je het daar nog wel een tijdje in uit en vol. Nee, ook Romeinen 7 is geloofstaal, is leven. En hoe intenser je geloof, hoe meer je kermt en zucht, ja toch? Hoe dichterbij de HEERE, hoe dieper je smeekt, verlos mij van mijn ellendigheid in mezelf. Hoe inniger je geloof, hoe meer je zucht onder je inwonend bederf.

Dat verwoord het formulier ook verder:

Daarom al is het dat wij nog vele gebreken en ellendigheden in ons bevinden. Er is nog zoveel ellendigheid. In elk geval in 3 opzichten. Dat wij geen volkomen geloof hebben. Geen volkomen geloof. Geloof dat is verootmoediging, dat is vertrouwen op God. Dat is niet volkomen. Het is zovaak zo klein. Wat stelt de verootmoediging dan voor, wat stelt het vertrouwen voor? Het is zo vaak zo onzuiver, zo vermengd met andere bestanddelen. Met twijfel, met eerezucht, met zelfbeklag, met overmoed, met vertrouwen op omstandigheden en eigen inbreng. Geen volkomen geloof.

Wij dienen God niet met zo'n ijver als wij schuldig zijn. Als passen zou bij de ijver van de Heere Jezus om ons te redden. Hij brandde van ijver, geen prijs was Hem te hoog, geen brug te ver, geen hindernis te zwaar.

Nou, dan mijn ijver: zo traag, zo makkelijk afgeleid, zo gauw bezwaar, zo makkelijk gemakzuchtig, zo vaak niet thuis, nee geen ijver zoals ik verschuldigd ben.

En met de zwakheid van ons geloof en de boze lusten van het vlees te strijden heb. Er is zwakheid van het geloof. Dan wordt het onderdrukt en kan het er niet tegenop tegen de verzoeking, tegen de aanvechting, tegen de trekkracht van de wereld, tegen de pijlen van satan. En er zijn de boze lusten van het vlees. Ze zijn er, ze zijn er allemaal nog, ze sluimeren soms maar in het licht van de Geest zie ik ze nog, en in de praktijk van het leven ontwaken ze zomaar en overweldigen ze me. Je geen gebod opnoemen of de boze lust ertegenin is er nog, nog steeds. En nu opletten wat er staat: er staat niet: en wij strijden dagelijks tegen die zwakheid en boze lusten. Nee, er staat: we hebben dagelijks te strijden. Dat is onze plicht en roeping, maar zelfs dat doen we niet elke dag. We verliezen niet alleen de strijd meer dan eens, maar menigmaal komt het niet eens tot strijd laten we het afweten.

En satan zegt: 'en dus...' Dat is zijn wapen. Maar de HEERE reikt een wapen aan: nochtans. Nochtans, desniettemin: al zijn er nog zoveel gebreken en ellendigheden, al is er zoveel bederf en zonde en zwakte, dat geeft de doorslag niet. Dat mag ons niet hinderen om aan te gaan, in het vertrouwen dat God ons aan zal nemen, want: Christus is onze Bron en Borg. Christus is het aan Wie wij alles te danken hebben. Christus is het van Wie ons leven is. En daarom zal de Vader ons aannemen in genade aan Zijn tafel. Nochtans. Dat reikt de HEERE aan in het Evangelie. Zou u het niet omhelzen dat woordje? Hebt u het niet nodig?

Wat Romeinen 7 zegt: ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods? Maar Gode zij dank die ons de overwinning geeft door Jezus Christus onze Heere. En dat in één adem. Ik ellendig mens en Gode zij dank. En hoe meer ik mijn ellende zie hoe meer ik God danken zal. Hoe meer ik Hem danken leer, hoe erger ik beleef hoe ellendig ik ben, en hoe meer ik dat beleef, hoe wonderlijker het is dat er toch uitkomst is in Hem. En dat doet me weer meer uitroepen, o wat ben ik voor een mens. O wat is de HEERE voor een God! Vervlochten in het éne geestelijk leven.

Midden in de dood liggend. En wat het leven nu? Wat is bewijs van leven? Dit, dat deze gebreken ons van harte leed zijn en dat wij begeren te strijden en naar al Gods geboden te leven. Leed en begeerte. De zonde geeft smart en de gerechtigheid heeft mijn verlangen. Het verschil tussen geloof en ongeloof is niet dat de ongelovige of schijngelovige zondigt, en de echte gelovige niet, maar hoe zij eronder zijn. De schijngelovige die zondigt en vindt dat wel best, de ware gelovige zondigt en krijgt er smart van. En het verschil tussen schijn en echt is niet dat schijngelovigen geen nuttige dingen doen en gelovigen wel. Maar dat de schijngelovige het voor de vorm doet, maar de gelovige verlangt naar meer en zuiverder en vuriger. Het verschil is dat de ware gelovige leeft en de schijngelovige is dood. De ware gelovige leeft. Die kent berouw over de zonde en kent verlangen naar het goede en naar meer van het goede.

Dat is leven. Leven verlangt naar leven. De dood verlangt het leven niet, maar leven verlangt te leven. Leven dat uit Christus komt. Leven dat gezocht is buiten onszelf in Hem. Dat uit Hem komt. Dat Hij verworven heeft. Dat Hij betaald en gekocht heeft. Dat Hij uitdeelt aan al de Zijnen. En of je daar nou veel of weinig van hebt: het is en komt van Hem. En Hij geeft het aan degenen die Hij heeft gekend, voor wie Hij is gestorven, die Hij heeft gekocht, voor wie Hij Zijn leven gaf en de gerechtigheid verworven heeft. Wie leeft, die heeft dat van Hem en die is van Hem.

Al brandt er in je huis maar één klein lampje, dan is dat bewijs dat de centrale verbinding met je huis heeft. En als er 100 lampen volop branden is dat ook bewijs. Als er 100 lichtstralen zijn in mijn hart van leven is dat bewijs dat ik het eigendom van Christus ben. Dat Hij mij heeft aangesloten op Zichzelf. Maar als er één klein lichtstraaltje van leven in mijn hart is, is dat evenzeer bewijs.

Als ik dan kom tot de tafel kom ik om te erkennen dat ik midden in de dood lig, het leven zoek buiten mijzelf in Christus. En wat mag ik dan horen: Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven. Ik gaf Mijzelf voor u tot in de dood met Mijn lichaam en bloed. Hier is het: brood en wijn. Ik droeg de last van uw zonden en van de toorn Gods. En dat is het: dat is spreken naar je hart.

Amen